

Természet

Készítette: Karancevic Izabella

2014

"A természet maga a megtestesült harmónia, a természet egy ritmikus szimfónia." (Osho)

A „Természet” című üvegmunkámat a nyári gyakorlaton készítettem Budapesten 2014 augusztusában a Rákosy Glass Kft.-nél. Az üvegyárban lehetőséget kaptunk egy 35x50 cm-es üvegmunka elkészítésére. Különböző technikákkal dolgozhattunk, mint például a homokfúvás, savmaratás, festés és laminálás. A technikák ismeretében készítettük el a tervet.

Témának a természetet választottam, amely a legtágabb értelmezésében egyenlő a természetes, fizikai vagy anyagi világgal vagy világegyetemmel. A minket körülvevő természet a fizikai világra és az életre egyaránt utal. A természet jelentheti élő állatok és növények birodalmát, és bizonyos esetekben élettelen dolgok folyamatait is – azt, ahogy bizonyos képződmények léteznek és folyamatosan változnak, mint például az időjárás vagy földtani folyamatok, és az anyag vagy energia, amelyekből ezek létrejönnek. Az emberi építményeket és más emberi közbeavatkozást tükröző tárgyakat általában nem tekintik a természet részének – hacsak nem az „emberi természet” vagy a „természet egésze” értelmében szerepelnek.

A természet fogalmának ez a hagyományosabb értelmezése különbséget tesz a természetes és a mesterséges dolgok között, melyben a mesterséges alatt mindazokat a dolgokat értik, amelyeket az emberi tudat, vagy az emberi elme hozott létre. A természet nagy csodálója vagyok. Ez a világ sok szépséget és értéket kínál, melyet a művészet által tudunk az emberekhez eljuttatni, felhívni a figyelmüket arra, hogy valójában milyen gyönyörű világban élnek. A művészetben a tájképnek az antik művészetben még alig volt szerepe és a középkori Európa sem ismerte. Először a 14. században jelent meg, mint háttér. 1500 körül főleg tanulmányok formájában festették és rajzolták az első önálló tájképi ábrázolásokat. A tájképfestészet Németalföldön talált először jeles művelőkre, itt alakult ki a tengeri tájképfestészet is. A 18. században tűntek fel a városi látképek, a rokokó stílus idejében pedig idilli pásztorjeleneteket ábrázoltak. A klasszicizmus és a romantika új motívumokat dolgozott fel. Új fejlődési útját a barbizoni iskola, és az impresszionizmus nyitotta meg. Az expresszionizmus a tájat, mint motívumot csak kiindulópontnak tekinti a művész lelkivilágának ábrázolásához.

Az én tájam a csongrádi Körös-toroknál készített tanulmányaim és vázlataim alapján készült. A tájat geometrikus formákra egyszerűsítettem. A természetet az alap geometrikus formákra lehet bontani, a körre, a négyzetre és a háromszögre. A 20. században a kubista festők a tömegformát geometrikus jellegű, elemi alkotórészekre bontották, s ezeket az elemi tömegegységeket összerakva szerkesztettek olyan sajátos képi teret, amely a valós térrel egyenértékű, anélkül, hogy azt a perspektíva hagyományos törvényei szerint ábrázolná. Jó példa Fernand Léger aki a tájat és a tárgyakat geometrikus témává mezteleníti. (Fernand Léger - Aktok az erdőben)

A színben és formában gazdag tájat és a víz tükrözését szerettem volna érzékeltetni. Ezt az üveg és a felhasznált textilek átlátszóságával próbáltam elérni.

Munkám két üveglapból áll, melyek között textil és fonál van laminálva. Az első üveglapon homokfúvással és savmaratással értünk el matt hatást. Az üvegre fóliát ragasztottunk, majd kivágtuk azt a rész, amit homokfúvással akartunk kezelni.

A homokfúvás során sűrített levegőbe szemcsék kerülnek vegyítésre, amelyek a sűrített levegő áramlásának segítségével nagy sebességre gyorsulnak fel. A szemcsék és a sűrített levegő keverése a homokfúvó tartályban történik.

A szükséges fúvólevegőt légkompresszor szolgáltatja. A levegő-szemcse keverék a homokfúvó tartályból kopásálló tömlőn jut el a kezelőig, aki a tömlő végén rögzített nagy kopásállóságú anyagból készült fúvóka mozgatásával irányítja a munkafolyamatot. A felgyorsult szemcsék az energiájukat akkor adják le, amikor az adott felülettel érintkeznek. Ezt az energiát a gyakorlatban fizikai behatásra, azaz felülettisztításra, kezelésre használjuk. Az adott szemcse behatását a felületre meghatározza a szemcse formája, mérete és a keménysége. A homokfúvás nagy előnye, hogy nem hagy hátra, a későbbi felületbevonást befolyásoló vegyi anyagokat, nagyon jól tapadó érdes felületet eredményez. Ezt a savmaratással simítottuk el. Az üveg felületére, pontosabban a homokfúvással kezelt területre maró hatású anyagot vittek fel.

Két maratási tónust hoztunk létre, egy felületi és egy mélymaratási tónust. A homokfúvással kezelt üvegfelületet nem lehet az üveg belső felületére tenni, mert a lamináláskor a kemencében hő és vákuum hatására eltűnne a felület.

A második üvegen festékszóróval vittük fel a festéket. Szintén csak a festeni kívánt részt vágtuk ki a fóliából. Kiválasztottuk a megfelelő színt és festékszóró pisztoly segítségével vittük fel a felületre a festéket. Ezzel az eljárással egyenletesen oszlik el a festék. Két rétegben vittük fel a festéket.

A szórásos festékfelhordás során a folyékony festék porlasztva jut a bevonandó felületre. Porlasztáskor a festék apró cseppekre bomlik és felgyorsul a sűrített levegő vagy- airless eljárásnál- a hirtelen nyomásesés hatására. A festék adagolása szerint lehet ejtőtartályos, szívótartályos és nyomásos adagolású szórópisztoly.

A lefestett üveget beraktuk a szárító gépben majd onnan át az edzőbe. Az üveget az edzés során felhevítik, majd gyorsan visszahútik az üveget, ezáltal nyomófeszültség alakul ki benne. Ennek köszönhetően az edzett üveg sokkal ellenállóbb, és törés esetén nem szilánkokra, hanem apró üvegdarává törik. Ilyen üvegeket használnak a biztonsági üvegezéshez is. Napjainkban az építőipar egyre több üveget használ, az edzett üvegek egyre több funkciót töltenek be, az építészek és lakberendezők mindinkább a fényes, modern stílusú tereket részesítik előnyben.

A két üveglap közé különleges lamináló fóliát helyeztünk. A használt anyag vastagságától függ, hogy hány darab fóliát raknak közé. Az én munkámban két féle textil és fonál is van, ezért 4 darabot raktunk közé. A berakásnál figyelni kell, hogy a texti ne mozduljon el, vagy kosz ne kerüljön az üveglapok közé. Ez speciális kemencében hő hatására megolvad. Az eljárással többretegű, nagy teherbírású üvegfelületeket lehet kialakítani. A laminált üveg nemcsak biztonságos, hanem dekoratív is egyben. A lapok közé textíliák, egyedileg nyomtatott fóliák, fényképek, furnérlemezek is helyezhetők.

A tapasztalat szerint a műszálas muszlin anyagok színe kifakul a magas hő hatására. Nálam a textil színe nem fakult ki, de hagyott egy kis festéknyomot az üvegfelületen. A tanulság a jövőre nézve, hogy a lamináló fóliákat óvatosabban kell ráhelyezni a textilre és fonálra, mert nagyon könnyen elmozdul, és ez rontja a kompozíciót.